

DOCUMENT INFORMATIU A LA XARXA SANITÀRIA SOBRE L'APLICACIÓ DE LA LLEI DE LA DEPENDÈNCIA

La Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència¹ regula les condicions bàsiques de promoció de l'autonomia personal i l'atenció a les persones en situació de dependència mitjançant la creació d'un nou sistema per a l'autonomia i atenció a la dependència (SAAD), de caràcter públic, en el qual col·laboren i participen l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i les administracions locals².

QUÈ CAL SABER I QUÈ CAL FER PER DESENVOLUPAR LA LLEI

A continuació es detalla la informació necessària per tal que les persones que presten serveis a l'àmbit sanitari ofereixin una atenció de qualitat a les persones dependents i participin activament en el correcte desenvolupament de la Llei de la dependència.

▪ **Qui té dret a sol·licitar la valoració de la dependència**

Seràn titulars dels drets establerts a la Llei els espanyols i espanyoles que compleixin els requisits següents:

1. Trobar-se en situació de dependència en alguns dels graus establerts. Durant el 2007 només seran reconeguts els drets de les persones que obtinguin el certificat de persona dependent en el grau III; els altres graus s'incorporaran progressivament³.
2. Residir al territori espanyol i haver-ho fet durant cinc anys, dels quals dos hauran de ser immediatament anteriors a la data de presentació de la sol·licitud. Per als menors de 5 anys, el període de residència s'exigirà a qui tingui la guarda i custòdia.

▪ **A què dóna dret la situació de dependència**

Als serveis següents:

1. Servei de prevenció de les situacions de dependència.
2. Servei de teleassistència.
3. Servei d'ajuda a domicili.
4. Servei de centre de dia i de nit.
5. Servei d'atenció residencial.

A les prestacions econòmiques següents:

1. Prestacions econòmiques vinculades al servei.
2. Prestacions econòmiques per a les cures que s'han de dur a terme en l'entorn familiar i de suport a les persones no professionals que tenen cura de les persones dependents.

¹ D'aquí en endavant, Llei de la dependència.

² Es lliura un resum de la Llei en arxiu adjunt.

³ Veieu l'apartat següent.

▪ **Com es classifica la situació de dependència**

A la primera columna s'exposen:

- Els tres graus de dependència.
- La denominació de la dependència en relació amb els graus.
- L'any en què es reconeixeran els drets de les persones en relació amb el grau i nivell de dependència certificats. Aquest reconeixement dóna accés a les prestacions que estableixi el sistema per a l'autonomia i atenció a la dependència (SAAD).

A la segona columna s'exposen:

- Els dos nivells de dependència que la Llei estableix per a cada grau.
- La puntuació que estableix el barem de valoració per ser considerat dependent a cadascun dels nivells de classificació.
- L'any en què es preveu que s'implementarà el sistema per a l'autonomia i atenció a la dependència (SAAD) en relació amb els nivell de dependència.

A la tercera columna s'exposa:

- La necessitat d'ajuda o suport que tenen les persones valorades per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària tal com la Llei estableix per a cadascun dels graus.

Grau I MODERADA (2011-2014)	Nivell 1 25-39 punts (2013-2015)	La persona necessita ajuda per realitzar diverses activitats bàsiques de la vida diària, com a mínim una vegada al dia o té necessitats de suport intermitent o limitat per a la seva autonomia personal.
	Nivell 2 40-49 punts (2011-2012)	
Grau II GREU (2008- 2010)	Nivell 1 50-64 punts (2009-2010)	La persona necessita ajuda per realitzar diverses activitats bàsiques de la vida diària, dues o tres vegades al dia , però no requereix la presència permanent d'un cuidador/a o té necessitats de suport extens per a la seva autonomia personal.
	Nivell 2 65-74 punts (2008 – 2009)	
Grau III GRAN DEPENDÈNCIA (2007)	Nivell 1 75-89 punts (2007)	La persona necessita ajuda per realitzar diverses activitats bàsiques de la vida diària diferents vegades al dia i, per la pèrdua total d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial, necessita el suport indispensable i continuat d'una altra persona o té necessitats de suport generalitzat per a la seva autonomia personal.
	Nivell 2 90-100 punts (2007)	

▪ **Com tenir una idea orientativa sobre el grau de dependència en què es pot trobar una persona**

Aquest qüestionari orienta sobre la situació de la dependència de persones amb problemes de dependència vinculats a la mobilitat. No és vàlid si la dependència està vinculada a malaltia mental o disminució intel·lectual.

	Sí, sempre	Sovint	No, gairebé mai
Necessita que algú l'alimenti? És incapaç de menjar sol o sola?			
Necessita que algú el/la renti o el/la banyi?			
Necessita que el/la vesteixin?			
Necessita que l'arreglin (pentinar, afaitar, rentar les dents)?			
Té incontinència (no controla) per defecar?			
Té incontinència (no controla) per orinar?			
Necessita ajuda per anar al lavabo i utilitzar-lo?			
Necessita que l'aixequin i el/la posin al llit o a la cadira?			
Necessita ajuda per desplaçar-se i, si va en cadira de rodes, l'han de portar?			
Necessita ajuda per salvar un graó o desnivell?			

- Si es respon afirmativament a 7 o més preguntes, es pot iniciar un procés de reconeixement de la dependència, ja que és possible que estigui en una situació de gran dependència (grau III).
- Atès que el qüestionari pot ser autoadministrat, facilita que les persones interessades, així com els i les professionals que presten serveis als àmbits social i sanitari, s'orientin respecte a la situació aproximada en què es troben les persones afectades per una gran dependència i que, per tant, haurien de ser avaluades durant l'any 2007.
- El qüestionari forma part del contingut d'un díptic d'informació sobre la dependència que estarà en breu a l'abast de la població.

▪ **Què s'ha de fer per ser valorat o valorada**

Les persones interessades a ser valorades a causa de la dependència que pateixen hauran de presentar:

1. Un informe sobre l'estat de salut de la persona que sol·licita la valoració.
2. Un imprès de sol·licitud.
3. Els documents que s'especifiquen a la pròpia sol·licitud.

A continuació s'expliquen detalladament cadascun dels tres elements.

▪ **Què s'ha de saber de l'informe de salut i qui l'ha de fer**

Per què és necessari un informe de salut si es vol ser valorat o valorada

Les persones que sol·licitin ser valorades com a persones dependents han d'aportar un informe sobre el seu estat de salut, atès que la Llei de dependència estableix el següent: "la valoració es farà tenint en compte els corresponents informes sobre la salut de la persona i sobre l'entorn en què visqui, i considerant, en el seu cas, els ajuts tècnics, òrtesis i pròtesis que li hagin estat prescrits".

Què han de fer les persones que ja tinguin un informe de salut

Poden aportar-lo sempre que hagi estat emès per un metge o metgessa dins del període màxim de dos anys anteriors a la data en què presentin la sol·licitud de valoració de la situació de dependència

Què han de fer les persones que no disposin de cap informe sobre el seu estat de salut

Han de sol·licitar l'informe del seu metge/essa, determinat d'acord amb els criteris següents:

A. Les persones que siguin usuàries de la xarxa sociosanitària:

A.1. Les persones ingressades en mitjana estada, convalsència i llarga estada han de sol·licitar els informes sobre l'estat de salut per a la valoració de la dependència als serveis mèdics de les unitats on es trobin ingressades.

A.2. Les persones ateses en hospitals de dia han de sol·licitar els informes sobre l'estat de salut per a la valoració de la dependència als serveis mèdics de l'hospital de dia on siguin ateses.

B. Les persones que rebin atenció a la xarxa de salut mental:

B.1. En el cas de persones ingressades en centres de subaguts, mitjana estada i llarga estada, aquestes persones han de sol·licitar els informes sobre l'estat de salut per a la valoració de la dependència als serveis mèdics de les unitats on es trobin ingressades.

B.2. Pel que fa a les persones afectades de malaltia mental que no estiguin ingressades en els centres esmentats a l'anterior paràgraf, han de sol·licitar els informes sobre l'estat de salut per a la valoració de la dependència al psiquiatre/a del centre de salut mental de referència.

C. Les persones que no estan a la xarxa sociosanitària ni a la de salut mental:

Han de sol·licitar els informes al metge/essa de capçalera, pediatre/a o a altres especialistes.

Què han de fer les persones que estan en una residència

- Si la residència disposa de serveis mèdics propis, seran els metges i metgesses que prestin serveis a la residència qui emetin l'informe sobre el seu estat de salut.
- Si la residència no disposa de serveis mèdics, hauran de sol·licitar l'informe al metge o metgessa que els atengui regularment.

Què passa quan els equips de valoració consideren que l'informe de salut aportat és insuficient

Els equips li diran a la persona que ha de ser valorada que necessiten un altre informe de salut. En aquests casos, l'informe ha de ser emès pel metge/essa corresponent determinat d'acord amb els mateixos criteris exposats anteriorment a l'apartat sobre informes de salut.

▪ Què s'ha de saber sobre l'imprès de sol·licitud

Com, on i des de quina data es poden obtenir els impresos de sol·licitud

Les persones que prestin serveis a l'àmbit sanitari, i més específicament en els serveis socials de l'àmbit esmentat, lliuraran els impresos de sol·licitud a les persones que requereixin valoració. Els impresos de sol·licitud per lliurar a les persones interessades es trobaran a <http://www.gencat.net/benestar/>, tan bon punt aquests estiguin disponibles.

Si s'entén que les persones que sol·liciten ser valorades necessiten ajut per emplenar la sol·licitud, es prestarà l'ajut tant des de l'àmbit social com des de l'àmbit sanitari.

Les persones interessades a ser valorades a causa de la dependència podran obtenir els impresos a partir del **14 de maig**:

- A les oficines dels Serveis Socials d'Atenció Primària del seu municipi, als CAP o consultoris de la seva àrea bàsica de salut.
- Als dispositius sociosanitaris, als centres de salut mental, a les unitats de subaguts, mitjana estada i llarga estada de la xarxa de salut mental, si la persona és usuària d'algun d'aquests serveis.
- Al dispositiu sanitari on les persones sol·licitants rebin habitualment atenció a causa de la dependència.
- A la residència on visquin.

Tothom podrà obtenir els impresos a la pàgina web del Departament d'Acció Social i Ciutadania: <http://www.gencat.net/benestar/>

Com, a partir de quina data i a on es poden entregar els impresos de sol·licitud

La sol·licitud, un cop emplenada amb les dades necessàries, i els documents que s'especifiquen al mateix imprès de sol·licitud, **han de lliurar-se a partir del dia 21 de maig de 2007 als registres oficials** dels municipis o consells comarcals on les persones que hagin de ser valorades tinguin la seva residència habitual (ajuntaments, consells comarcals, oficines de la Generalitat, correus, etc.).

On no es poden entregar els impresos de sol·licitud una vegada emplenats

La documentació no es podrà entregar als equipaments sanitaris i sociosanitaris perquè no disposen del registre oficial preceptiu.

▪ Quins són els documents que estan especificats en el propi imprès de sol·licitud

Documentació general:

- Original i fotocòpia o fotocòpia compulsada del DNI de la persona en situació de dependència.
- Resolució judicial que acrediti la representació legal en cas d'incapacitació, si escau.
- NIF o NIE de la persona representant legal o CIF de l'entitat tutelar, si escau.
- Certificat històric de residència dels darrers 5 anys.
- Un únic informe de salut.

Documentació específica:

- Certificat de reconeixement de grau de disminució.
- Certificat de reconeixement de barem de tercera persona.
- Reconeixement de grau de gran invalidesa.
- En cas d'emigrant retornat, documentació acreditativa de la data de retorn definitiu.

▪ Quan es fa la valoració

Les persones que hagin formalitzat la sol·licitud de valoració seran valorades, **a partir del 15 de juny**, dintre dels tres mesos posteriors a la data de sol·licitud, sempre que la documentació presentada sigui correcta.

▪ Qui fa la valoració

Realitzaran la valoració, aplicant el barem establert, professionals d'empreses públiques i consorcis del Departament de Salut preparats específicament per realitzar aquesta tasca. Són 23 els equips que valoraran a Catalunya la situació de dependència.

Els equips valoradors estan formats per 160 professionals amb titulació principalment de diplomats/diplomades en: infermeria, teràpia ocupacional, fisioteràpia, treball social i llicenciats/llicenciades en psicologia. Per cada 5 valoradors hi haurà un equip consultor format per metge/essa, psicòleg/psicòloga, treballador/a social i personal administratiu.

▪ Com es fa la valoració

Un cop formalitzada la sol·licitud, si la documentació entregada és correcta, els i les professionals de l'equip de valoració es posaran en contacte amb les persones sol·licitants per tal d'acordar una cita que permeti fer la valoració al domicili o al centre on es trobin i que es consideri que és la seva residència habitual.

Els equips valoradors mesuren la dependència amb un barem aprovat pel Reial decret 504/2007⁴, de 20 d'abril, que determina els criteris objectius per a la valoració del grau d'autonomia de les persones, en raó a la capacitat per realitzar les tasques bàsiques de la vida diària:

- Menjar i beure
- Micció / defecació
- Higiene i altres cures corporals
- Vestir-se
- Manteniment de la salut
- Transferències i mobilitat dins i fora de la llar
- Activitats instrumentals
- Capacitat per prendre decisions

En el cas de les persones amb discapacitat intel·lectual o malaltia mental, s'avalua especialment la necessitat de suport i supervisió en relació amb la capacitat per prendre decisions.

⁴Es lliura el Reial decret 504/2007 en arxiu adjunt.

▪ **Què passa amb les persones que, un cop valorades, obtenen l'acreditació de dependència**

Les persones que en el 2007 obtinguin l'acreditació de gran dependència, que és l'únic tipus de dependència que podrà rebre ajuts aquest any, disposaran, per tal de rebre els ajuts establerts per la Llei, d'un programa individual d'atenció (PIA) que realitzaran els serveis d'atenció primària i social.

▪ **Com es pot obtenir més informació**

- ✓ S'ha posat en marxa, de dilluns a divendres, de 8 h a 19 h, un servei d'atenció telefònica per a la dependència (**900 300 500**), que té com a finalitat atendre els dubtes dels ciutadans i ciutadanes, professionals de l'àmbit de l'assistència social i sanitària, particulars, entitats i totes aquelles persones que sol·licitin informació sobre la Llei de la dependència
- ✓ Igualment, els ciutadans i ciutadanes també poden adreçar-se als serveis d'atenció primària social, als serveis d'atenció primària de salut, als centres sociosanitaris i residencials i a les entitats i al web del Departament d'Acció Social i Ciutadania: (www.gencat.net/benestar/persones/dependencia).
- ✓ A l'apartat de proveïdors i professionals del Servei Català de la Salut: (http://www10.gencat.net/catsalut/cat/prov_llei_dependencia.htm).
- ✓ ProdeP lliurarà properament a les xarxes social i sanitària material informatiu (butlletí en línia, díptics i pòsters).
- ✓ Enllaços:
 - ProdeP: <http://www.gencat.net/benestar/persones/dependencia/index.htm>
 - Portal Social: <http://www.portalsocial.net/>
 - Departament de Salut: <http://www.gencat.net/salut/depsan/units/sanitat/html/ca/Du1/index.html>
 - Departament d'Acció Social i Ciutadania: <http://www.gencat.net/benestar/>

Barcelona, 7 de maig de 2007